Κωνσταντίνα Θεοδωρίδου – Ποίημα : ΑΠΘ, 10 Μαΐου ‘22

Κοίτα ρε κάτι τύπους τελειωμένους

που ούτε να ζήσουνε δεν ξέρουνε καλά καλά

και τη βρίσκουν όλο την ανάσα μας να κόβουν.

Γουστάρουν

να γκρεμίζουνε τα νιάτα μας

καυλώνουν

όταν το μέλλον μας βαράνε.

Ρίχτε τα όλα ρε μαλάκες

κάντε τα όλα “Βιετνάμ”.

Σφραγίστε τις καταλήψεις μας.

Γκρεμίστε τα στέκια μας.

Κάψτε ό,τι μας θυμίζει σε αυτήν την πόλη.

Ξεφορτωθείτε πια ό,τι δείχνει ότι κάποτε εδώ υπήρξαμε κι εμείς.

Ότι τρέξαμε

παίξαμε

αγαπήσαμε

κρυφτήκαμε

ξημερώσαμε

βλέποντας όνειρα μαζί και εφιάλτες.

Βάλτε διόδια στην Ιασονίδου

παρκόμετρο για κάθε ραντεβού που περιμένει στην Καμάρα

βάλτε κι έναν αυτόματο πωλητή στα παγκάκια που κάναμε τα πρώτα μας μεθύσια

ή δώσαμε τα πρώτα μας φιλιά

-ανάλογα τί θέτε να πουλάτε.

Μόνο να ξέρετε

πώς όταν σε κάποια γωνιά ψοφολογάτε

κανείς δε θα βρεθεί το χέρι να απλώσει

γιατί θα κάνουν πρόβα

τη χορογραφία

για τη γιορτή που θα στηθεί στον τάφο σας απάνω.

Μάης ‘22

Μια κουβεντα με μερικες …μολότωφ

του Νίκου Κουφόπουλου*

Συναντηθήκαμε σε ένα μικρό καμαράκι. Τα παιδιά έκαναν «ετοιμασίες» για την απογευματινή πορεία. Την θυμόμουν από ένα

εστιατόριο πολυτελείας που πήγαινα μερικές φορές για φαγητό. Ήταν πάντα κομψή και το σώμα της τυλιγμένο με μια λεύκη καλοσιδερωμένη πετσέτα. Καθαρή και εύθραυστη. Η ζωή της μεταξύ μιας πηγής με φυσικό μεταλλικό νερό κάπου στα βουνά της Πίνδου και σε χώρους πολυτελείας.

Αύρα την έλεγαν. Όμορφο όνομα…

Έκπληκτος λίγο στην αρχή, την παρατηρούσα πριν ακόμα με δει. Δεν δυσφορούσε καθόλου. Τα παιδιά φορούσαν γάντια όταν την έπιαναν. Ίσως είναι αυτό, σκέφτηκα. Και οι σερβιτόροι συνήθως με γάντια την έπιαναν.

Τρυφερά της μιλούσαν τα παιδιά. «Έλα, κορίτσι μου», της έλεγαν. «Ήρθε η ώρα σου να λάμψεις. Να φωτίσεις πρόσωπα και χώρους. Να προκαλέσεις βαθιά συναισθήματα. Να ανατρέψεις καταστάσεις».

Και εκείνη υπομονετική, με ένα χαμόγελο ικανοποίησης και με μια μικρή, θα έλεγα, φιλαρέσκεια (αχ ρε θηλυκά, πόσο μοιάζετε σε κάποια πράγματα), δεχόταν καρτερικά εντός της ένα υγρό που μύριζε παράξενα.

Έντονη μυρωδιά. Στην αρχή την έκαψε λίγο αλλά γρήγορα συνήθισε… Δεν την πείραξε επίσης καθόλου που τον όμορφο λαιμό της τον σκέπασε τώρα ένα ταπεινό κουρέλι από ένα φούτερ που είχαν σκίσει τα παιδιά.

Αυτήν που πέρσι, όταν απέσπασε το πρώτο βραβείο σε ένα γκαλά για φυσικά μεταλλικά νερά στο Παρίσι, ήταν τυλιγμένη σε ένα μεταξωτό βυσσινί, φίνο ύφασμα με μια χρυσή καδένα στο λαιμό της και μπροστά της στέκονταν και την θαύμαζαν όμορφες κυρίες με βραδινές τουαλέτες και κύριοι με παπιγιόν.

Να την βλέπεις να χαριεντίζεται τώρα με πρόσωπα που πρώτη φορά έβλεπε. Είχε ακούσει για αυτούς όταν βρισκόταν σε τραπέζια πολυτελείας. Κουκουλοφόρους και αναρχικούς τους έλεγαν.

Τους φαντάζονταν αλλιώς. Άγριους και με κέρατα διαβόλου στο

κεφάλι.

Όμως τούτοι εδώ δεν ήταν τέτοιοι. Τρυφεροί πολύ και ευαίσθητοι της φαίνονταν. Με χιούμορ. Ανοιχτοί άνθρωποι. Νέα παιδιά, φοιτητές οι περισσότεροι. Τους άκουγε να μιλούν για πράγματα που δεν είχε ξανακούσει και γοητευόταν όλο και περισσότερο. Μιλούσαν για ελευθερία, για ιδανικά, για αξίες. Άκουγαν ωραίες μουσικές και διάβαζαν ποιήματα. Αγαπιόντουσαν με τις κοπέλες τους και το έστηναν στο τραγούδι και στον χορό.

Κάποιες άλλες στιγμές μιλούσαν για ένα παιδί που το σκότωσαν οι μπάτσοι και τότε τα μάτια τους, υγρά από δάκρυα, κοίταζαν ψηλά τον ουρανό. Τα δόντια τους σφιγμένα. Της φάνηκε ότι έβριζαν τότε.

Δεν είχε ξανακούσει τέτοια πράγματα. Στους χώρους της όλο για χρηματιστήριο μιλούσαν, για μπίζνες, για ακριβά αυτοκίνητα και για κοσμήματα.

Αυτό όμως που της άρεσε πιο πολύ απ΄ όλα, ήταν που ένας από αυτούς, όταν της μιλούσε, την έλεγε «κοριτσάρα μου» Το λάτρεψε αυτό. Δεν την είχε πει άλλος ποτέ έτσι.

Πήγα κοντά. Με γνώρισε αμέσως. Απόρησε για το πώς βρέθηκα εγώ εκεί. Δεν το περίμενε. Αλλιώς με ήξερε. Της χαμογέλασα και αρχίσαμε την κουβέντα. Ξαφνιάστηκα με αυτά που μου είπε. Σαν να ήταν έτοιμη από καιρό. Φαίνεται πως τα βράδια, όταν κοιμόντουσαν οι πλούσιοι, έμπαινε στις βιβλιοθήκες τους και διάβαζε.

Υπάρχει και εκεί γνώση. Μόνο που φυσικά την χρησιμοποιούν για δικό τους λογαριασμό και καλά κάνουν. Εμείς τι κάνουμε; Τέλος πάντων, ακούστε…

Νίκος: Τι κάνεις, πως είσαι;

Αύρα: Όπως βλέπεις μια χαρά…

Νίκος: Μα εσύ σε τέτοια μέρη; Στα Εξάρχεια;

Αύρα: Σταμάτα. Βαρέθηκα να είμαι πια με αυτούς. Μια ζωή να κουβαλάω νερό σε τραπέζια πλουσίων. Μην νομίσεις ότι δεν έχω ευαισθησίες. Πως δεν ξέρω τι συμβαίνει γύρω μου. Μα να, τόσο καιρό δεν μου είχε δοθεί ποτέ ευκαιρία να γνωρίσω αυτά που γνωρίζω τώρα. Αρχικά εδώ γνώρισα καινούριο και διαφορετικό κόσμο. Έλα να στους γνωρίσω.

Να, εδώ δίπλα μου είναι οι νέοι φίλοι μου. Η φίλη μου η Άμστελ, μετανάστης δεύτερης γενιάς από την Ολλανδία. Δίπλα της ο φιλαράκος μου ο Μύθος. Είναι καλό παιδί και καθαρό. Από τις δυτικές συνοικίες. Πετρούπολη. Να και η Φιξ. Ελληνίδα είναι, ας έχει ξενικό όνομα. Μένει εδώ δίπλα. Στο Λυκαβηττό.

Νίκος: Γεια χαρά παιδιά…

Αφού κοιταχτήκαμε λίγο στα μάτια, κρίναμε σκόπιμο να μην της πούμε ότι εμείς γνωριζόμαστε καλά από καιρό. Αργότερα της το λέμε.

Αύρα: Μιλούσαμε πριν για τη βία…

Νίκος: Και τι λέγατε δηλαδή;

Αύρα: Έλα τώρα, ξέρεις. Ότι η δικιά μας η βία δεν είναι ούτε καλή ούτε κακή. Είναι κάτι πέρα από αυτό. Είναι απλά δίκαιη…

Νίκος: Τι εννοείς; Χαμογελούσα. Δεν περίμενα να τα ακούσω αυτά από εκείνη.

Αύρα: Είναι η ελάχιστη δυνατή αντιβία ενάντια στη βία των απέναντι. Είναι η ελάχιστη υποχρέωσή μας απέναντι στο νεκρό παιδί…

Νίκος: Εσείς τι λέτε;

Μύθος: Κοιτάξτε, είμαστε υποχρεωμένοι και ήρθε η ώρα να γνωρίσουν και τον δικό μας τρόμο. Μόνο που ο δικός μας τρόμος έχει μέσα του την αρετή. Πιστεύω να καταλαβαίνεις τι εννοώ. Χωρίς τον τρόμο η αρετή μας είναι ανίσχυρη. Και χωρίς την αρετή μας, ο τρόμος μας γίνεται ολέθριος. Είμαστε η δίκαιη,

αναγκαία και επιβεβλημένη τιμωρία. Μια τιμωρία που, αν θέλετε, είναι ή τουλάχιστον θα έπρεπε να είναι ιερό δικαίωμα και για τους δράστες και οι ίδιοι να το ζητούν, αλλά και εξίσου ιερό καθήκον για εμάς.

Νίκος: Μα είναι γιορτές, Χριστούγεννα…

Φιξ: Ακούστε. Η επίκληση της ευσπλαχνίας είναι σε αυτές τις περιπτώσεις ύμνος στη βαρβαρότητα. Τα ξέρετε αυτά. Δεν είναι δικά μας λόγια. Η συγχώρεση είναι κατάπτωση του πολιτισμού.

Άμστελ: Θα συμφωνήσω. Δεν πρέπει, όχι δεν αξίζει, δεν πρέπει συγχώρεση στους άθλιους. Και βέβαια σε τέτοιες στιγμές δεν νομίζω ότι είναι η ώρα να αναζητήσουμε αιτίες, αίτια και ελαφρυντικά. Αυτές τις στιγμές είναι η ώρα που ο καθένας αναλαμβάνει πλέον την ευθύνη των πράξεών του. Υπήρχε καιρός για όλους, για διαφορετικές επιλογές. Δεν τις έκαναν, ενώ μπορούσαν. Τώρα πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη.

Νίκος: Μα ποιοι είστε εσείς και στο όνομα τίνος θα αποδώσετε δικαιοσύνη;

Όλοι μαζί: Μα στο όνομα του λαού φυσικά. Είμαστε ο λαός.

Νίκος: Δεν φοβάστε τη φωτιά;

Αύρα: Εγώ τόσο καιρό νερό μετέφερα. Το ακριβώς αντίθετο δηλαδή. Τόσο μακρινό. Τόσο κοντινό. Είμαι πολύ συγκινημένη ακριβώς γι΄ αυτόν τον λόγο.

Νίκος: Επιμένω όμως. Η βία είναι λύση;

Αύρα: Τόσα χρόνια η ζωή μου περνούσε ανάμεσα σε μια πηγή νερού και σε ξενοδοχεία και χώρους πολυτελείας, όπου οι άνθρωποι φρόντιζαν για την καλή μου κατάσταση. Να διατηρούμαι σε κατάλληλη θερμοκρασία. Με έβαζαν κυρίως σε σκιερά μέρη. Δεν συγκινούμαι πια από αυτά. Το αντίθετο θα έλεγα. Μου προκαλούν μια, σχεδόν θανατηφόρα, ανία. Και καλά εγώ. Άλλα αδέρφια μου, πιο ταπεινά στην καταγωγή, πετάγονταν και στοιβάζονταν σε άθλιες αποθήκες και πολλές φορές μούχλιαζαν τελικά, την ίδια

στιγμή που άνθρωποι σε άλλα μέρη του κόσμου πέθαιναν ή έκαναν πόλεμο για λίγο νερό. Η δικιά μας βία, όπως σου είπαμε και πριν, είναι μια συγχορδία ενάντια στη βία. Είναι μια τρυφερή έκφραση αγάπης. Ένας ύμνος στις χαμένες αξίες. Είναι δημιουργία φωτεινών συναισθημάτων μέσα στην σκοτεινή, βάρβαρη και ανούσια νύχτα τους. Είναι φως στα άχρωμα όνειρά τους. Χρώματα χαράς στις επιθυμίες που έρχονται από το μέλλον. Μια συνομιλία με τα πιο βαθιά μέρη της ψυχής.

Νίκος: Μα εσείς μου μιλάτε σαν ποιητές. Τι σχέση έχει τώρα η ποίηση με τη βία;

Αύρα: Αν η μόνη ποίηση που γνωρίζεις αγαπητέ μου είναι για το «γαλάζιο απέραντο Αιγαίο», δεν έχεις καμιά δουλειά εδώ. Πήγαινε με αυτούς που «κάνουν τέχνη». Πήγαινε με τους απέναντι. Σου το είπα και πριν. Η δική μας ποίηση είναι βίαιη, ακριβώς γιατί είναι πολύ τρυφερή. Δεν σταματάει και δεν ακολουθεί κανόνες τέχνης έξω από τη ζωή. Σκοπός της είναι να τρυπώσει βαθιά στις ψυχές των ανθρώπων και να τους αναστατώσει. Να τους γαληνέψει. Να τους κάνει να αναρωτηθούν. Να τους κάνει να ονειρευτούν και πάλι. Να τους κάνει να αγαπήσουν. Να τους κάνει να ζήσουν. Αυτά γράφουν οι δικοί μας ποιητές. Και τα γράφουν εδώ έξω, στους δρόμους. Γι΄ αυτό και κάποιες φορές ανακατεύουν στην μελάνη τους και βενζίνη. Κατάλαβες τίποτα;

Νίκος: Καλά, δεν τα βγάζει πέρα κανένας μαζί σας. Σας αφήνω. Καλά πανηγύρια, είπα χαμογελώντας, και κλείνοντας το μάτι στον Μύθο, τράβηξα προς το Νοσότρος.

Έπρεπε να παραδώσω ύλη για τη Βαβυλωνία. Άρχισα να σιγοσφυρίζω μια μουσική για ένα καινούριο τραγούδι. Ακούστε το…

Ξωτικά

Απ’ της μάνας μου, μωρό, την αγκαλιά,

ήρθαν με πήραν ένα βράδυ ξωτικά.

Νεράιδες του άσπρου βάλτου.

Νύχτα με πήγανε σε δάσος μαγικό.

Αρχίσαμε άγριο, πανέμορφο χορό.

Χορό μέχρι θανάτου.

Πότε είναι κάπως λυπημένος και αργός.

Πότε είναι ξέφρενος, σχεδόν τρομακτικός.

Πότε ήρεμα κυλάει.

Πρωί με ομίχλη, και όλο παίζουν μουσικές.

Έρχονται κι άλλες, πιο όμορφες αυτές.

Κι ο χρόνος σταματάει.

Απ’ της μάνας μου, μωρό, την αγκαλιά,

ήρθαν με πήραν ένα βράδυ ξωτικά.

Άνοιξη, μήνα Μάη.

Νύχτα με πήγανε σε δάσος μαγικό.

Αρχίσαμε άγριο, πανέμορφο χορό.

Ποτέ δεν σταματάει.

Πώς σας φαίνεται;

Εδώ Ελεύθερα Εξάρχεια…

*πρώτη δημοσίευση στην έντυπη Βαβυλωνία (Ιανουάριος 2009)

Θάνος Γώγος: «Γλασκώβη»

Θάνος Γώγος, *Γλασκώβη*, εκδόσεις Θράκα, 2014.

Στις αρχές Μαρτίου αναμενέναι να κυκλοφορήσει η 2η έκδοση της ποιητικής σύνθεσης «Γλασκώβη» του θάνου Γώγου. Παρακάτω δημοσιεύουμε ένα από τα αγαπημένα αποσπάσματα του βιβλίου:

Τρεις ολόκληρες, ζωτικές μέρες, περιπλανήθηκα
και γνώρισα σχεδόν κάθε λογής επαναστάτες και «επαναστάτες».

Γνώρισα εκείνους με το Α ραμμένο
(Τους ρώτησα τι είναι ο Ντουρρούτι και μου 'παν
«κρουασάν»)
Τους άλλους με το Α στο στόμα
(«Σολιντάριος, νοσότρος, ταξιαρχία, οι φίλοι του»
απάντησαν)
και αυτούς με το Α στο βλέμμα
(«Αξιοπρέπεια, ελευθερία» λέγαν).
Ο συνδυασμός των δύο τελευταίων προσδίδει κύρος
στους επαναστατικούς κύκλους.

Το πνεύμα της αλληλεγγύης δεσποινίς διάχυτο σ'
αυτά τα μέρη

Νιώθεις να μαλακώνει η καρδούλα σου (καρδούλα)
Κρύβουν κάποια από τη χαμένη αίγλη του παρελ-
θόντος.
Κάποτε, σε κάποια μέρη, πάρα πολλά χρόνια πριν, η
ζωή δεν κρυβόταν μόνο σε μονοπάτια
Άνθιζε σ' ολόκληρα χωριά
Στις μεγάλες λεωφόρους των πόλεων
στα πιο σκληρά βουνά, μέσα στα χιόνια άνθιζε.
Οι σειρήνες των εργοστασίων –αφύπνιση– ούρλια-
ζαν
Τα κτήρια μαυροκόκκινες σημαίες ανέμιζαν περή-
φανα
Ο έρωτας σταματούσε να πουλιέται, να δεσμεύεται

με ανούσιους όρκους και να αγοράζεται.
Πως να ξεχαστούν τα οδοφράγματα της ελευθερίας;
Μαχνοβτσίνα, Σικάγο, Βαρκελώνη

Να χαθώ στην ευρυθμία ενός ελευθεριακού εμφυσή-
ματος;
Να παραληρήσω στην άβυσσο του εγωτισμού;

Χαμογελώ σύντροφε
Τι γλυκά ταξίδια είναι αυτά που μου τάζεις.

Η διάτρηση του ζωτικού μου χώρου

Στρίβε

Είμαι αλλεργικός στην τρυφερότητα

Τ’ αγρίμι ορμά και ξεσκίζει τη σάρκα του ανθρώπου

Θα σου δείξω πως το Α εγώ το έχω μόνο στο στόμα.

Ομοϊδεάτη μου
Γλυκέ μου σύντροφε
Εγώ θα σπιλώσω τις αρχές μας

Της ιστορίας γνώστης
Της τέχνης της παραπλάνησης άρχοντας
Της εξουσίας άνοσος φορέας

Κατέχω μέσω αιτήσεως:

Την ασχήμια του τέρατος
Την ευφυΐα της Αθηνάς
Τα άπαντα του Φρόιντ.

Έχω εσένα ακατέργαστο
Εφιαλτικό μ’ αλήθεια
Σε πλάθω ξανά απ’ την αρχή

Γλυκέ μου σύντροφε
Ο πέλεκυς της δικαιοσύνης θα πέσει βαρύς

Η τιμωρία θα επέλθει
δι’ εμού του ιδίου

Μα πώς είναι δυνατόν;
Τα δικά μου λόγια τελείωναν στα άπαντα του
Φρόιντ.
Είμαι σίγουρος/ Το είχα ετοιμάσει πιο πριν/ Το γνω-
ρίζω.
Δεν είναι δικά μου αυτά τα γράμματα
Δεν είναι και άγνωστα όμως.
Το σημάδι από κραγιόν δίπλα στο σημείο υπογραφής
Προκλητικότατο.

Τι να κάνω;
Να υπογράψω;
Να το πετάξω, να σκοτώσω τον σύντροφο που το
διάβασε και να μην πω σε κανέναν τίποτα;

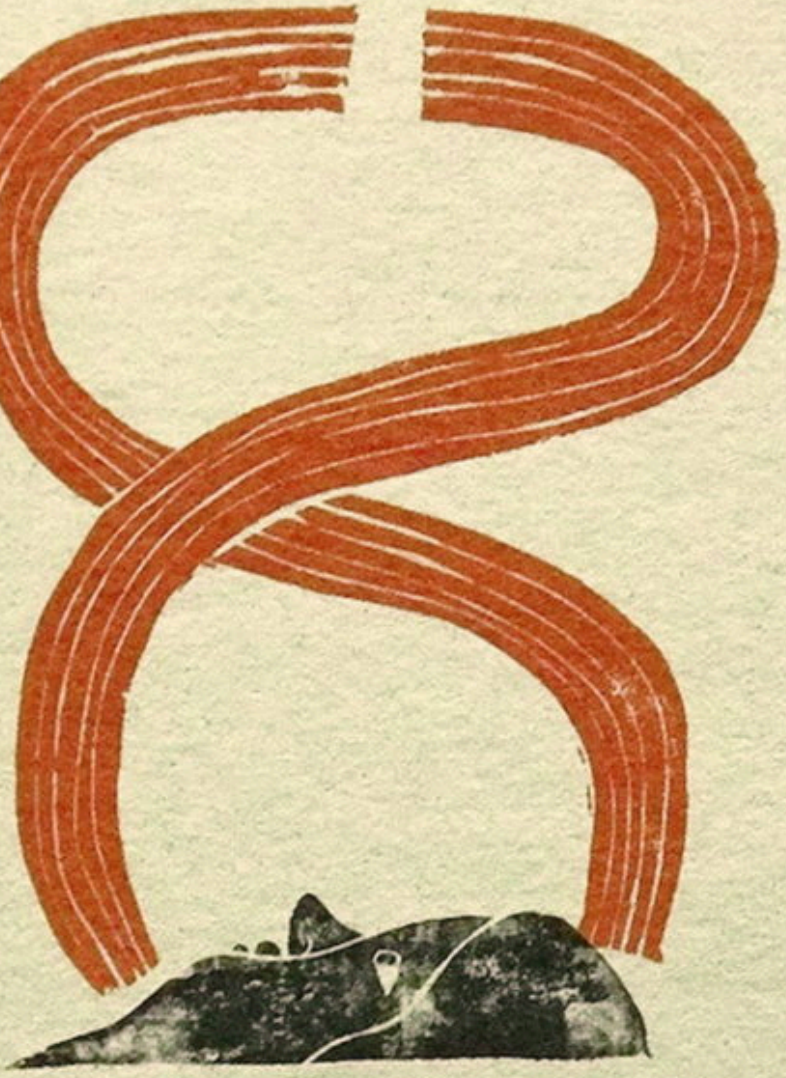

Θάνος Γώγος

ΓΛΑΣΚΩΒΗ

Εκδόσεις Φράκα

Συνέντευξη Βασίλης Λαμπρόπουλος: Η Ελληνική Ποιητική Γενιά του 2000

Επιμέλεια συνέντευξης: **Θάνος Γώγος**

Ο Βασίλης Λαμπρόπουλος κατέχει την έδρα Νεοελληνικών Σπουδών C.P. Cavafy στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν. Έχει δημοσιεύσεις πάνω στη διαμόρφωση του κανόνα (Literature as National Institution), τα καθεστώτα ερμηνείας (The Rise of Eurocentrism) και τις αντινομίες της ελευθερίας (The Tragic Idea). Εκτός από τους παγκόσμιους Ελληνισμούς, στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται το θέατρο και η πολιτική θεωρία. Η τρέχουσα έρευνά του επικεντρώνεται στην ιδέα της επανάστασης στη μοντέρνα τραγωδία. Ασχολείται εκτενώς με τη μουσική, τη λογοτεχνία, τη φιλία και την ελευθερία.

Ο Βασίλης Λαμπρόπουλος, εδώ και χρόνια, αποτελεί τον μοναδικό μελετητή της ελληνικής ποιητικής γενιάς του 2000 που δημοσιεύει τις μελέτες του στα αγγλικά και στα ελληνικά. Τις παρουσιάζει σε επιστημονικά περιοδικά, λογοτεχνικά έντυπα, δημόσιες συζητήσεις και στον προσωπικό του ιστότοπο: *poetrypiano.wordpress.com*. Η δημοσίευση της μελέτης του «**Η Αριστερή μελαγχολία στην ελληνική ποιητική γενιά του 2000**»[1] καθώς και το κείμενό του «**Η κρίση της ποίησης και η μελαγχολία της Αριστεράς**», πρωτοσέλιδο στα "Ποιητικά", τεύχος 26, συζητήθηκαν πολύ μέσα στον χώρο της λογοτεχνίας.

Ο Καθηγητής του Μίσιγκαν, που σταδιοδρομεί 36 χρόνια στην Αμερική, μίλησε στην Βαβυλωνία για την εντυπωσιακή αισθητική και πολιτική αυτογνωσία και αυτονομία της καινούργιας

ελληνικής ποίησης του 21ου αιώνα.

Βαβυλωνία: Καταρχάς, παρατηρούμε πως και στα δύο κείμενα, που προαναφέρουμε, χρησιμοποιείτε τον όρο «αριστερή μελαγχολία». Πώς πιστεύετε πως πρέπει ο Έλληνας αναγνώστης να ερμηνεύσει αυτόν τον όρο;

Βασίλης Λαμπρόπουλος: «Αριστερή μελαγχολία» είναι ένας συγκεκριμένος τεχνικός όρος που χρησιμοποιείται κυρίως στις πολιτιστικές σπουδές για πολιτικά, ψυχολογικά, έμφυλα, φιλοσοφικά, κ.α. θέματα (όπως άλλωστε και μόνη της η λέξη «μελαγχολία»). Δεν κυριολεκτεί: δεν αναφέρεται αναγκαστικά σε ανθρώπους που είναι αριστεροί ή μελαγχολικοί. Βασίζεται στην ιδέα πως όποιος χάνει κάτι (ένα πράγμα, άτομο, ιδανικό) που αγαπά πολύ μπορεί ή να θρηνήσει (και να το ξεπεράσει, αφήνοντάς το πίσω) ή να μελαγχολήσει (παραμένοντας προσκολλημένος και πιστός σε κάτι που χάθηκε αλλά δεν ακυρώθηκε).

Ο όρος έγινε ιδιαίτερα δημοφιλής από τη δεκαετία του 1990, μετά την κατάρρευση του Σοβιετικού συστήματος, για να χαρακτηρίσει εκείνους που απελπίστηκαν από τη χρεωκοπία των συγκεκριμένων καθεστώτων αλλά παραμένουν πιστοί σε αριστερές αξίες. Στην Ελλάδα, χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει εκείνους που αισθάνονται προδομένοι από την κυβέρνηση Συριζανέλ αλλά δεν απαρνούνται τις αρχές που κινητοποίησε η άνοδος του αριστερού κόμματος. Εγώ τον χρησιμοποιώ για να τονίσω ένα βασικό χαρακτηριστικό της ποιητικής γενιάς του 2000, το ότι η γραφή της έχει παραμείνει ανυποχώρητα και ανέλπιδα αριστερή, γνωρίζοντας από παλιά πως το αριστερό κόμμα, όσο δυναμώνει, τόσο θα συμβιβάζεται.

Β.: Η οικονομική κρίση συνδέεται με αυτό που αποκαλούμε κρίση αξιών;

Β.Λ.: Αν η ποιητική γενιά του ’50 (Μανώλης Αναγνωστάκης) ήταν εκείνη της «ήττας» και η γενιά του ’60 (Βύρων Λεοντάρης) εκείνη της «απόγνωσης», η «αριστερή μελαγχολία» παρουσίαζεται

στην ποίηση με τη γενιά του 2000 και εκφράζεται με μια καταιγιστική απογοήτευση για κάθε προσωπική και κοινωνική ανεξαρτησία και αυτοδυναμία. Ορισμένοι (όχι φυσικά όλοι) ποιητές που πρωτοπαρουσιάζονται εκείνη τη δεκαετία, διακατέχονται από διπλή αγανάκτηση και περιφρόνηση, τόσο για πολιτικο-κοινωνικές όσο και για ποιητικο-πολιτιστικές αξίες. Βγαίνουν από μία πολιτιστική κρίση, η οποία προηγήθηκε της οικονομικής. Αφού βίωσαν τη χρεωκοπία της Αριστεράς της μεταπολίτευσης, τη δεκαετία του 1990, αποφασίζουν να μην πενθήσουν τις προδομένες αριστερές αρχές και μετακινούνται πολιτικά και ποιητικά αριστερότερα προς την εξέγερση και την αυτονομία.

Β.: Γράφετε για το παρελθόν ως «τόπος που βαραίνει». Ποια είναι η σχέση/μάχη της γενιάς του 2000 με την «παραδοση»;

Β.Λ.: Οι ποιητές που εμφανίζονται τη δεκαετία του 2000 ενδιαφέρονται πολύ λίγο για την παράδοση, πράγμα υγιέστατο αν σκεφθεί κανείς πόσο ασφυκτικά η εθνολατρική παράδοση έκλεισε τους ορίζοντες προηγούμενων γενιών. Αντίθετα, ενδιαφέρονται περισσότερο για ετερόκλητα πράγματα όπως το αγγλικό ροκ, την αμερικανική πεζογραφία, τη ρωσική ποίηση, την ανθρωπολογία, τις τεχνικές ψηφιοποίησης, τη φιλοσοφία, το δίκαιο και τη μετάφραση. Σε γενικές γραμμές, η νεοελληνική παράδοση, ποιητική και άλλη, σημαίνει γι’αυτούς πολύ λίγα (κυρίως συναισθηματικά) κι αυτό αποτελεί μείζονα ρήξη με την Ιστορία Δημαρά, το Μουσείο Μπενάκη, τους Δίσκους Λύρα, τις Εκδόσεις Ίκαρος και όλα τα Ιδρύματα. Έτσι, μεταφράζονται και πιο εύκολα αφού προϋποθέτουν πολύ περιορισμένη γνώση της πορείας από τη Σαπφώ ως την Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου και κυρίως μιλούν τη γλώσσα της παγκόσμιας αμφισβήτησης.

Β.: «Αριστερή μελαγχολία», «ήττα», «περιφρόνηση», «αποτυχία» και «το μέλλον της ποίησης είναι συνεργατικό». Επομένως, ίσως δεν έχουμε στη γενιά του 2000 τον θρήνο της απώλειας της επανάστασης αλλά τη δέσμευση στην «αυτονομία».

Β.Λ.: Η γενιά του 2000 αντιλήφθηκε, από την προηγούμενη κιόλας

δεκαετία, πως η Αριστερά δεν θα έμενε πιστή στα επαναστατικά της οράματα. Αυτό φάνηκε όχι μόνο στην πενιχρή γενιά του «ιδιωτικού οράματος» αλλά γενικότερα στα περιοδικά, τα πανεπιστήμια, τη μουσική και την κριτική. Αντί, λοιπόν, η ποίηση να πενθήσει την επανάσταση, προτίμησε να μείνει πιστή στο αριστερό πρόταγμα της αυτονομίας και στην ιστορική ρήξη της εξέγερσης. Έτσι, καλλιέργησε μια ριζοσπαστικοποίηση του στίχου προς αναρχίζουσες κατευθύνσεις. Οι ποιητές απορρίπτουν την μεσσιανική ουτοπία της επανάστασης και στοχάζονται το εκρηκτικό συμβάν της εξέγερσης που συναθροίζει πολίτες και τους συσπειρώνει στο κοινό. Μπορεί να είναι οι ηττημένοι της ιστορίας και οι χαμένοι της εξουσίας, όμως δεν είναι ούτε συμβιβασμένοι ούτε ξεπουλημένοι. Έχουμε, έτσι, για πρώτη φορά μια ελληνική ποίηση κατά της μεταφυσικής, της ουσιοκρατίας, της συνέχειας, της ολότητας, του κρατυλισμού και του ελλαδοκεντρισμού, η οποία ενθαρρύνει τους συγγραφείς να συνεργαστούν ενεργά.

Β.: Πώς κρίνετε το επίπεδο των νέων ποιητών σήμερα και ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής φουρνιάς/γενιάς του 2000 στην Ελλάδα;

Β.Λ.: Οι ποιητές που παρουσιάστηκαν τη δεκαετία του 2000 μπορούν να σταθούν ως συγγραφείς και διανοούμενοι οπουδήποτε στον κόσμο, άλλωστε αρκετοί ζουν εκτός Ελλάδος. Διακρίνονται από ένα υψηλό επίπεδο μόρφωσης, καλλιέργειας, ενημέρωσης και προβληματισμού. Έχουν μια αξιοθαύμαστη επίγνωση κάθε είδους κωδικών, τους οποίους χαίρονται να χειρίζονται. Καλλιεργούν γλωσσικές, πνευματικές, σωματικές και άλλες δεξιότητες, οι οποίες διευρύνουν τους δημιουργικούς τους ορίζοντες. Σκέφτονται με βάση το συγκεκριμένο, το τοπικό και το συντροφικό παρά το εθνικό, το πανανθρώπινο και το αιώνιο. Φέρουν, επίσης, ένα καινούργιο ατομικό και συλλογικό ήθος αλληλεγγύης με βάση το οποίο συντονίζονται και συνεργάζονται. Οι περισσότεροι συμμετέχουν ενεργά σε πυρήνες εκδοτικών οίκων, περιοδικών, συλλόγων, ιστοσελίδων, ομάδων και εκδηλώσεων.

Κυκλοφορούν στην αγορά χωρίς να γίνονται αγοραίοι.

Εμφανίζονται ζωντανά σε διάφορα σχήματα και δημοσιεύουν/εκδίδουν μαζί σε ποικίλα μορφώματα. Γενικά, διαπνέονται από ένα πνεύμα γίγνεσθαι που επιδιώκουν να τους αιφνιδιάζει.

Β.: Αλλάζουν/ανανεώνουν αυτά την ποίηση στην Ελλάδα;

Β.Λ.: Ανανεώνουν την ελληνική παράδοση, φέρνοντας κάτι που δεν είναι ούτε μοντερνιστικό (γνώριμο και κολακευτικό της δεκαετίας του ’30) ούτε αβανγκάρντ (επιθετικό και αυτοπαθές της δεκαετίας του ’60). Αδιαφορώντας για το εμπνευσμένο, το μεμονωμένο, το τετελεσμένο αλλά και για το ανατρεπτικό, προσφέρουν κάθε φορά ένα αλλόκοτο, ανοιχτό, διαδικτυακό συμπίλημα και συνοθύλευμα που μπορεί κανείς να ανασυνθέσει με διάφορους τρόπους. Δεν πρόκειται για μια ακόμη τεχνοτροπία ή σχολή ποίησης αλλά για μια διαφορετική υπόσταση και λειτουργία του ποιήματος.

Η επιρροή τους, που είναι ήδη φανερή, θα ασκηθεί τόσο στην ίδια τη γραφή όσο και στις συνθήκες παραγωγής και διακίνησής της, που εμπνέονται από το **πνεύμα των κοινών**. Ιδιαίτερα σημαντική ανανέωση συνιστά η λαμπρή συμμετοχή ποιητών, που δεν εντάσσονται στην παραδοσιακή νόρμα του αμιγώς αρσενικού και Έλληνα συγγραφέα, αλλά καλύπτουν όλη τη γκάμα φύλου, έθνους, καταγωγής, γλώσσας, σωματικότητας και γενικά ταυτότητας και οντότητας. Το ίδιο ισχύει και για τη μεγαλύτερη από ποτέ και ευεργετική ποιητική δράση, της εκτός Αθηνών Ελλάδας και της διασποράς.

Β.: Επηρεάζονται οι ποιητές της γενιάς του 2000 από άλλες τέχνες;

Β.Λ.: Κατά κανόνα, ο Έλληνας ποιητής πιστεύει στο αυτόνομο και αυτοδύναμο ποίημα. Δεν τον ενδιαφέρει η συνομιλία και συνεργασία των τεχνών. Απλώς ορισμένες φορές τον κολακεύει αν τον εικονογραφούν ή μελοποιούν. Αντίθετα, ο νεώτερος ποιητής συνομιλεί με όλες τις τέχνες, ιδιαίτερα τα εικαστικά, τη φωτογραφία και τη μουσική. Γενικότερα, η δημιουργία του

κινείται μέσα σε μια θεατρικότητα και διαδραστικότητα, όπου τα ποιήματα έχουν ρευστά όρια, μεικτά είδη και ετερόκλητα στοιχεία. Αυτό γίνεται ακόμα πιο φανερό, όταν συντελούνται σε δημόσιους χώρους, όπου με την παρουσία του το κοινό εντατικοποιεί την πολλαπλότητά τους. Το ποίημα λειτουργεί όχι μόνο στη σελίδα αλλά και σε πολλά πεδία και αναπτύσσεται σε τόπο συνάντησης, καθώς οι στίχοι διαχέονται προς πολλές κατευθύνσεις. Οι τέχνες συνομιλούν ως ίσες και αλληλο-επηρεάζονται αντί να υπηρετούν, όπως γίνεται δυστυχώς ακόμα, τον υποτιθέμενα προφητικό ποιητικό λόγο.

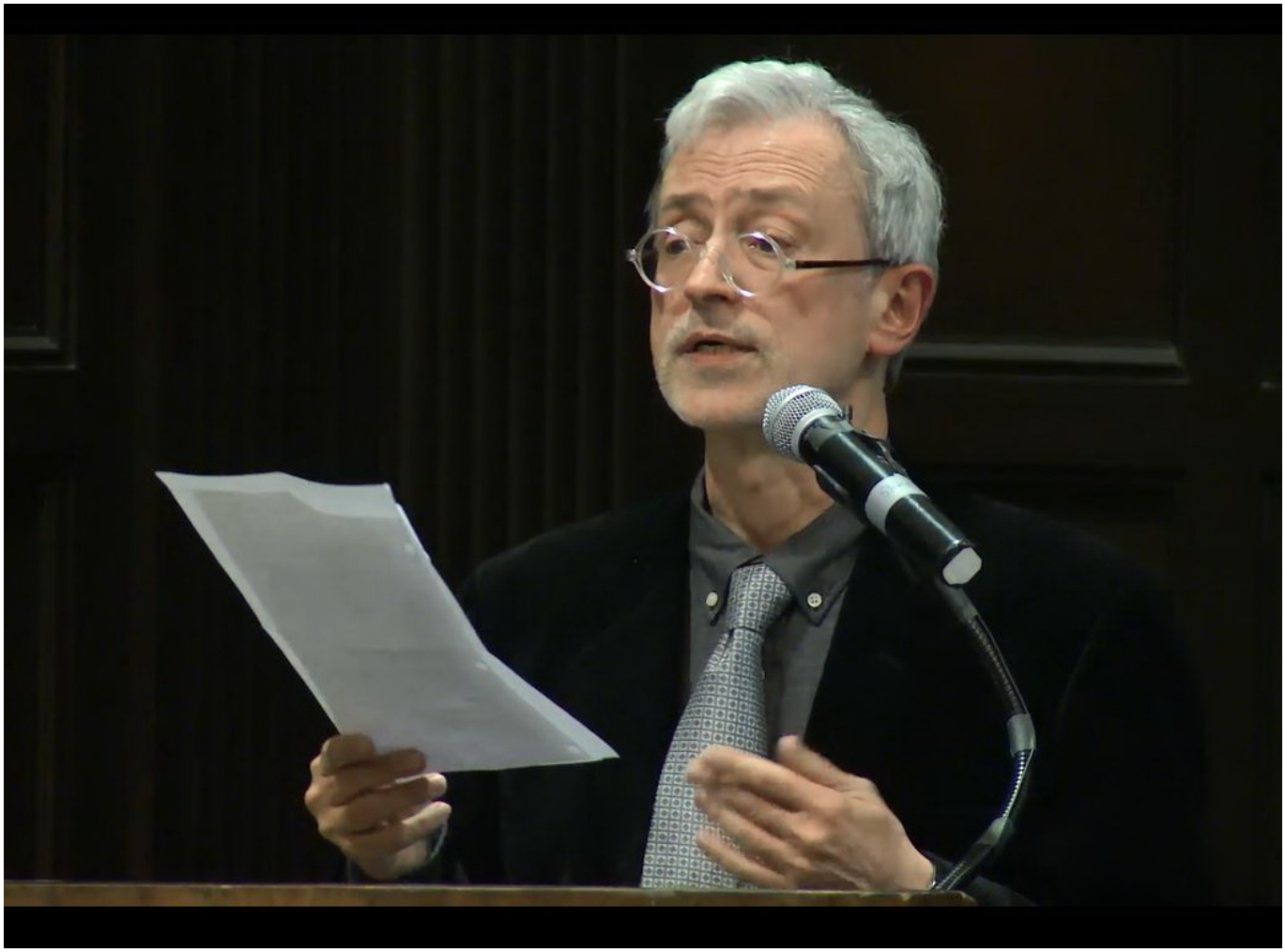

Β.: Γράφετε για έφοδο της ποίησης στον δημόσιο χώρο και όχι απλά για απομονωμένους λογοτέχνες. Υπάρχει βλέψη δημοσιότητας και δημόσιου διαλόγου μέσω της ποίησης;

Β.Λ.: Όσο μεγαλώνει η ετερονομία των ποιημάτων, τόσο εντείνεται η αυτονομιστική στάση των ποιητών. Ποτέ άλλοτε

Νεοέλληνες ποιητές δεν απευθύνθηκαν συλλογικά στο κοινό και δεν λειτούργησαν στον δημόσιο χώρο (εκτός βέβαια εάν το έκαναν ατομικά ως βάρδοι). Ανήκαν ή στο ερημητήριο ή στο βάθρο τους. Σήμερα, συναντάμε τους ποιητές του 2000 παντού -στο βιβλιοπωλείο, το σχολείο, το μπαρ, το θέατρο, το φεστιβάλ, το νοσοκομείο- να συζητούν, να συνεργάζονται, να συμμετέχουν. Όμως, δεν αφήνονται στην επικαιρότητα για να κάνουν πρόχειρη και άμεση ποίηση. Δεν κάνουν ρεαλισμό ούτε μαρτυρία. Σχολιάζουν την εποχή τους τεθλασμένα, υπόγεια, παράφωνα, αιφνίδια με το να απαγγέλουν, να τραγουδούν, να παίζουν, να ερμηνεύουν, να υποδύονται. Αντιμετωπίζουν το γραφτό τους όπως ο μουσικός την παρτιτούρα. Το αποτέλεσμα δεν είναι ποτέ το ίδιο, και συχνά είναι απρόβλεπτο. Έτσι, πειραματίζονται έμπρακτα με το αυτονομιστικό πρόταγμα, δοκιμάζοντας συμπράξεις μεταξύ τους και με εξωτερικούς φορείς.

Β.: Υπάρχει έλλειψη ποιητικής θεωρίας;

Β.Λ.: Η λογοτεχνική μετα-στρουκτουραλιστική θεωρία, που εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1970 και γρήγορα επικράτησε στο μεγαλύτερο μέρος του κόσμου, υπέστη στην Ελλάδα από την αρχή τρομερό και επιτυχέστατο διωγμό, κι έτσι ποτέ δεν ρίζωσε στην ελλαδική Νεοελληνική Φιλολογία, η οποία γρήγορα αποκόπηκε από την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα. Η πολιτικοποιημένη θεωρία της λογοτεχνίας, που συνομίλησε με όλες τις αυτονομιστικές τάσεις, καταπολεμήθηκε αμείλικτα στον φιλολογικό χώρο (ιδιαίτερα από τους αριστερούς Νεοελληνιστές) με αποτέλεσμα οι φιλόλογοι των Νεοελληνικών Τμημάτων να μην ενδιαφέρονται για την καινουργια ποίηση, αφού δεν έχουν καν τα απαιτούμενα ερμηνευτικά εργαλεία να την προσεγγίσουν.

Το ευτύχημα είναι πως τον ρόλο του κριτικού και του ερμηνευτή έχουν αναλάβει οι ίδιοι οι ποιητές οι οποίοι, γνωρίζοντας τις ριζοσπαστικές θεωρίες που οι φιλόλογοι απέρριψαν, έχουν πάρει *και* την πρόσληψή τους στα χέρια τους, γράφοντας κριτική και δοκίμιο. Είναι ένα ακομα δείγμα της αυτοδιαχείρισης του λογοτεχνικού πεδίου από τους καινούργιους ποιητές.

Β.: Το έργο ενός ποιητή, ενός καλλιτέχνη, μπορεί να προωθεί διαφορετικές αξίες από τον δημιουργό του;

Β.Λ.: Οι αξίες του δημιουργού και του έργου ασφαλώς και δεν ταυτίζονται, αφού κανένας δημιουργός δεν μπορεί ποτέ να ελέγξει την πρόσληψη του έργου του, ακόμα κι αν χτίσει ένα Μπαϊρόιτ για να την χαλιναγωγήσει. Στην πρόσληψη ο καλλιτέχνης δεν είναι παρά μόνο ένας από τους πολλούς συντελεστές μαζί με τον εκδότη, τον κριτικό, τον ανθολόγο, τον δάσκαλο, τον αναγνώστη κλπ. Ο καθένας από αυτούς υπερασπίζεται την αξιοπιστία της ερμηνείας του και, συχνά, από τη σκοπιά του έχει δίκιο. Μάλιστα, όσο πιο σεβαστό και θαυμαστό θεωρείται ένα έργο, τόσο μικρότερος είναι ο έλεγχος του δημιουργού, ακριβώς επειδή το έργο παραμένει δημιουργικά διαθέσιμο σε πολλαπλές προσεγγίσεις. Τέλος, οι περιπτώσεις του θεατρικού Πιραντέλλο, του ποιητή Πάουντ, του φιλόσοφου Χάιντεγκερ και του νομικού Καρλ Σμιτ μας δείχνουν εύγλωττα πώς το έργο δημιουργών και στοχαστών με αντιδραστικές απόψεις μπορεί να αξιοποιηθεί τελείως διαφορετικά από αριστερές οικειοποιήσεις. Το σημαντικό είναι πως ο σημερινός δημιουργός τα γνωρίζει καλά όλα αυτά, τα αποδέχεται και τα διαπραγματεύεται ενεργά μέσα από το έργο και τη διακίνησή του. Ξέρει πια πως το έργο δεν τελειώνει με(ς) τη σελίδα.

Β.: Πού τοποθετείτε τη σημερινή ελληνική ποίηση μέσα στο διεθνές πεδίο;

Β.Λ.: Η σημερινή ελληνική ποίηση είναι, από μορφική, θεματική, φιλοσοφική και άλλες απόψεις, εξίσου δυναμική και ενδιαφέρουσα με εκείνη άλλων χωρών και γλωσσών. Επιπλέον, έχει την ιδιαιτερότητα ότι η κρίση της ελληνικής ποίησης (και γενικά της κουλτούρας) προηγήθηκε της ποίησης της κρίσης καθώς και το πλεονέκτημα ότι συνεχίζει να υπάρχει ευνόητο παγκόσμιο ενδιαφέρον για την κατάσταση στην Ελλάδα. Δικαιολογημένα, λοιπόν, αυτή τη δεκαετία παρουσιάστηκαν διάφορες μεταφράσεις και ανθολογίες σε πολλές γλώσσες. Είναι, όμως, τώρα η ώρα να υπάρξει εξωστρέφεια και κινητικότητα εκ μέρους συγγραφέων και εκδοτών. Οι μεταφράσεις μόνες τους είναι ανενεργές. Πρέπει οι

άμεσα ενδιαφερόμενοι να δραστηριοποιηθούν στο εξωτερικό, επικοινωνώντας και συνεργαζόμενοι με ομοτέχνους σε φεστιβάλ, συνέδρια, πανεπιστήμια, βιβλιοπωλεία και μουσεία ώστε να συμμετάσχουν σε δίκτυα ανταλλαγών, όπως ακριβώς κάνουν οι αυτονομιστές σε κάθε χώρο και κλάδο ως πολίτες του κόσμου.

Β.: Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είδαμε οργανωμένες δράσεις ποιητών ενάντια στον πρόεδρο Τραμπ. Σας έκανε κάποια εντύπωση; Είχαν αυτές οι κινήσεις αντίκτυπο μέσα στους λογοτεχνικούς κύκλους αλλά και στην κοινωνία;

Β.Λ.: Θα αναφερθώ σε δύο θετικά στοιχεία που είχε η κινητοποίηση των Αμερικανών ποιητών. Πρώτον, επειδή η ποίηση φιλοδόξησε να μιλήσει σε ευρύτερο κοινό και να πει πράγματα πέρα από αυτά που λένε τα καθημερινά μέσα, καλλιέργησε μια αμεσότητα και λειτουργικότητα που της επέτρεψε να καταγγείλει, να κηρύξει, να αγκαλιάσει. Δεύτερον, ο δημόσιος λόγος στις συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις απέκτησε μια έντονη ρυθμικότητα και ποιητικότητα ώστε να εντυπωσιάζει και να εντυπώνεται. **Το σύνθημα ήρθε πιο κοντά στον στίχο**. Ιδιαίτερα επειδή σε αυτή την κρίσιμη φάση (για λόγους που δεν χωρούν εδώ) το τραγούδι αποδείχτηκε πολύ κατώτερο των περιστάσεων και δεν μπόρεσε να δώσει φωνή σε κανέναν, η ρυθμική εκφώνηση επωμίσθηκε την ευθύνη και αφουγκράστηκε προσεκτικά την ποίηση (η οποία οικειοποιήθηκε χωρίς δυσκολία και το τουίτ). Είναι νωρίς να κάνουμε αισθητικές αποτιμήσεις όμως σίγουρα, όπως συχνά σε περιόδους οξείας κρίσης, η ποίηση παίζει πολύ μεγαλύτερο ρόλο από τον συμβατικό της.

Β.: Το επόμενό σας βιβλίο έχει θέμα την τραγωδία της επανάστασης στο θέατρο των δύο τελευταίων αιώνων. Θα θέλατε να μας μιλήσετε για αυτή σας τη μελέτη;

Β.Λ.: Το επόμενο βιβλίο μου τιτλοφορείται «*The Tragedy of Revolution: Revolution as Hubris in Modern Tragedy*» και εξετάζει το πώς αποτυπώνεται η επανάσταση στο νεώτερο θέατρο. Με απασχολεί το γεγονός ότι η τραγωδία από τους Γερμανούς και Άγγλους Ρομαντικούς ως το μεταμοντέρνο μεταποικιοκρατικό

θέατρο αντιμετωπίζει την επανάσταση ως ύβρη, ως ένα εγχείρημα που αποτυγχάνει επειδή με κάποιο τρόπο αυτοκαταργείται, είτε επειδή προδίδει τους στόχους του είτε επειδή τρώει τα παιδιά του. Σαν ένας σύγχρονος Οιδίπους ή Κρέων το επαναστατικό εγχείρημα έχει άριστες προθέσεις αλλά δεν μπορεί να κάνει αυτοκριτική και τελικά διαψεύδει το κύρος του και χάνει την ισχύ του.

Διακρίνω την ουτοπία της επανάστασης, η οποία, κατά το θέατρο τουλάχιστον, φαίνεται καταδικασμένη στην αυτοκτονία λόγω των μεσσιανικών/σωτηριολογικών της φιλοδοξιών, από την **εξέγερση**, η οποία αποτελεί ένα εκρηκτικό συμβάν που διαμαρτύρεται καθολικά χωρίς όμως να φιλοδοξεί να εξουσιάσει. Τη μελέτη μου αυτή, που συνδυάζει λογοτεχνική ανάλυση, θεατρολογία και πολιτική θεωρία, την ανεβάζω σταδιακά στην ειδική ιστοσελίδα που επιμελούμαι[2]. Εκεί πειραματίζομαι όχι μόνο με την καινουργία τεχνολογία αλλά και με την ιδέα να κάνω την εργασία μου διαθέσιμη από τώρα και χωρίς όρους σε όποιον ενδιαφέρεται.

Σημειώσεις:

[1] www.press.jhu.edu/occasional-paper-10, Journal of Modern Greek Studies, Occasional Paper No. 10, Ιουνίου 2016 (Μετάφράστηκε στα Ελληνικά από το λογοτεχνικό περιοδικό Θράκα, τεύχος 8).

[2] tragedy-of-revolution.complit.lsa.umich.edu

Το παρόν κείμενο δημοσιεύεται στο καινούργιο τεύχος της Βαβυλωνίας #20.

Εκδήλωση: Αυτονομία & Αυτοδιαχείριση στη Γραφή & τη Δράση της Νέας Ποίησης

Το περιοδικό Βαβυλωνία διοργανώνει εκδήλωση-συζήτηση με τίτλο "**Αυτονομία & αυτοδιαχείριση στη γραφή & τη δράση της νέας ποίησης**".

Τρίτη 19/6/18, ώρα 21:00 στο Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια)

Ανοιχτή συζήτηση με τον: **Βασίλη Λαμπρόπουλο*** (University of Michigan)

Και τους ποιητές: **Κατερίνα Ζησάκη, Μαρία Κουλούρη, Αλέξιο Μάινα, Φάνη Παπαγεωργίου, Πελαγία Φυτοπούλου & Κώστα Σπαθαράκη** (εκδόσεις Αντίποδες)

Συντονισμός: **Θάνος Γώγος** (ποιητής, εκδότης του λογοτεχνικού περιοδικού Θράκα)

*Ο Βασίλης Λαμπρόπουλος κατέχει την έδρα Νεοελληνικών Σπουδών C.P. Cavafy στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν. Έχει δημοσιεύσεις πάνω στη διαμόρφωση του κανόνα (Literature as National Institution), τα καθεστώτα ερμηνείας (The Rise of Eurocentrism) και τις αντινομίες της ελευθερίας (The Tragic Idea). Εκτός από τους παγκόσμιους Ελληνισμούς, στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται το θέατρο και η πολιτική θεωρία. Η τρέχουσα έρευνά του επικεντρώνεται στην ιδέα της επανάστασης στη μοντέρνα τραγωδία. Ασχολείται εκτενώς με τη μουσική, τη λογοτεχνία, τη φιλία και την ελευθερία. Προσωπικός του ιστότοπος: poetrypiano.wordpress.com

“Αυτονομία & αυτοδιαχείριση στη γραφή & τη δράση **της νέας ποίησης**”

ανοιχτή συζήτηση με τον:

Βασίλη Λαμπρόπουλο
(University of Michigan)

Τους ποιητές:
Μαρία Κουλούρη
Αλέξιο Μάινα
Φάνη Παπαγεωργίου
& τον **Κώστα Σπαθαράκη,** εκδότη (Αντίποδες)

συντονίζει ο ποιητής, εκδότης
του λογοτεχνικού περιοδικού Θράκα **Θάνος Γώγος**

Τρίτη **19/6/18**
ώρα 21:00

Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος
Nosotros
Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια

Συλλογή Ποιημάτων: Αθόρυβες Εκρήξεις

Δανάη Κασίμη

ΤΟ ΠΗΓΑΔΙ

Ψάχνω με αγωνία σε τούτη τη μαύρη τρύπα
τα ίχνη αναμνήσεων που καταναλώθηκαν
υποψίες ζωής βιωμένης
όχι είδωλα ενοχής, συντρίμμια κάθε εποχής

Βουτιά στο πηγάδι θα κάνω και ας χαθώ
στου κενού τη ζάλη θα ψάξω να σε βρω
χαμένα λόγια, σημάδια της ψυχής
που ακόμα κι αν σκιάζουν στολίζουν τη ζωή

Φωτιές απελπισίας ίσως και ν’ αντικρίσω
για έρωτες και αγάπες που αφέθηκαν εδώ
μα η αλήθεια τους είναι τέτοια που θα ζουν για πάντα
στις μνήμες ερειπίων. Κρίμα

θα κλείσει ποτέ το πηγάδι, ποιός ξέρει;
ίσως αν η ζωή μας άξια βιωθεί
και οι νεράιδες λάμψουν βαθιά μες στο σκοτάδι
που φτιάχτηκε στα μέτρα ολίγων εκλεκτών

Ο ΙΛΙΓΓΟΣ

Αισθάνομαι τον αέρα να παρασέρνει τα φύλλα
του κορμιού μου
Ζητώ να αφουγκραστώ ανάμεσα στις αμυχές του
νου μου,
το θρόισμά τους, το ανεπαίσθητο
ανατριχίλα φέρνει.. και διψάω γι’ αυτή

Ο γδούπος της καρδιάς, που μου δείχνει ο καθρέφτης
μου προκαλεί τρόμο.
θέλω να τον αφήσω μέχρι να γκρεμιστούν οι πύλες
του φαινόμενου εαυτού μου,
γοητεύομαι από τη μελωδία του γδούπου
που σταματάει… όταν ξυπνώ

Η ψυχική σύσπαση λένε, οδηγεί στην τρέλα
Μην ξυπνήσεις…. ο αέρας… άκου
Τα φύλλα, χορεύουν στον ρυθμό του
ελευθερία, γαλήνη, ο εαυτός…

Μην ξυπνήσεις… μα θα το κάνεις
Μόνο θυμήσου… η μελωδία του
δεν κάνει θόρυβο…
οι λαμαρίνες κάνουν, όχι ο χρυσός..

ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ

Η δύναμη κλοτσάει πίσω από τα μάτια και το στήθος μου
Ακαθόριστη και μάλλον δειλή, σίγουρα υπαρκτή
Οκνηρή και άσπιλη όπως όλες παλεύει με σκιές του ασυνείδητου
Ίσως και του υπερεγώ, βλέπει τη ματαιότητα
σα μάγισσα πέτρινη που την αποτρέπει..

Δεν έχω βρει τη γλώσσα για να της μιλήσω
κατηγορώ το πρίσμα που έχω για θεό.
Τα χρώματα κι εκείνος μόνο εγγίζουν την πηγή
με μια ματιά που εκπυρσοκροτεί πίσω από τη στιβάδα του προσώπου
και εισχωρεί για μια μόνο στιγμή στις ορχιδέες του εγκεφάλου

Μη φύγεις… κοίτα! Εσύ βλέπεις.. δεν μπορώ
Τα μάτια σου κοχλάζουν. Μου δείχνουν προσωρινά
την άβυσσο. Η δύναμη….. βγαίνει…
Μη φύγεις! Κοίτα με

Η ΔΙΟΔΟΣ

Κάθε βράδυ ξημερώνει,
αποκτούν φωνή οι σκέψεις της
καταπιεσμένες επιθυμίες και πάθη
διαδραματίζονται μπροστά της
εκρήγνυνται στα μονοπάτια του εγκεφάλου της
σκοτώνοντας τους φύλακες των καθηκόντων
που λυμαίνονται τις αισθήσεις

Όταν βγαίνει ο ήλιος μουδιάζει ολόκληρη
προσπαθεί να ανασάνει βυθισμένη στα έγκατα
οργανωμένου εγκλήματος, που φωτίζεται τη μέρα
ζαλισμένη παραπατά, αναζητώντας κάτι
που θα της δώσει πνοή δημιουργίας

θέλει να τσακίσει εχθρούς που κλαίνε
υποφέρουν εγκλωβισμένοι και απελπισμένοι.
Κάποιοι ξυπνούν σαν εκείνη τα βράδια
και δακρύζουν αντικρίζοντας έναν εαυτό,
δυνατό και ζωντανό… πού πήγε; Χάθηκε…
θα περιμένει να φτάσει πάλι η νύχτα

θα σχίσει το δέρμα της γελώντας
και θα λυγίσουν οι περήφανοι και καλοκουρδισμένοι
ικετεύοντάς τη να γυρίσει πίσω… μη φύγει και χαθεί
σε μια επικίνδυνη περιθωριακή ζώνη, άγνωστη βέβαια..
μα εκείνη δε θα ακούει πια, η μελωδία θα σβήσει
τις φωνές και θα οδηγήσει τους τιτάνες στο φως..

ΥΠΝΟΒΑΤΕΣ

Τα φώτα της πόλης φιμώνουν τις κραυγές,
θυμίζουν φύλακες οχυρωμένων πυλών
κουκουλώνουν τις πληγές αγέρωχων αετών
που έπεσαν ηττημένοι και ψάχνουν μια νέα πηγή

Υπνοβάτες ισχυροί ορθώνονται στο σκοτάδι
πιάνονται χέρι χέρι χωρίς καμιά ενοχή
σβήνουν τα φώτα τα νεκρά
που βυθίζουν στο σκοτάδι πνιγμένες φράσεις

εξαϋλωμένες από τον φόβο

Οι ιαχές πολέμου καλύπτονται από τις λάμψεις
κινούμενων ειδώλων, που αργοσβήνουν
στα ατελείωτα μονοπάτια αστραφτερού λαβυρίνθου
φτιαγμένου από πίστες δελεαστικές

Υπνοβάτες ισχυροί ορθώνονται στο σκοτάδι
πιάνονται χέρι χέρι χωρίς καμιά ενοχή
σβήνουν τα φώτα τα νεκρά
που βυθίζουν στο σκοτάδι πνιγμένες φράσεις
εξαϋλωμένες από τον φόβο

Φωτογραφία: Ελιάνα Καναβέλη

Ποιητική Συλλογή: Ο “Κούκος”

Εισαγωγικό σημείωμα: Νίκος Κατσιαούνης

Ο *Κούκος* (εκδ. Θράκα) αποτελεί την πρώτη ποιητική συλλογή της Πελαγίας Φυτοπούλου. Μέσα από ένα νεορομαντικό, αλλά και ρεαλιστικό, πλαίσιο τα ποιήματα της Φυτοπούλου έρχονται να διαταράξουν με άμεσο τρόπο την κανονικότητα της καθημερινής ζωής. Συνειδητό και ασυνείδητο, ρεαλισμός και φαντασία, πρόζα και αλληγορία συνυπάρχουν αρμονικά μέσα στον *Κούκο*. Παίζοντας με διάφορα μοτίβα ποιητικής αποτύπωσης, με έναν συνδυασμό σκληρού και παράλληλα ευαίσθητου λεξιλογίου, με (α)ναρχικά και (ά)ναρχα ποιήματα, με επιρροές από τους μπήτνικ αλλά και τον Καρούζο, η Φυτοπούλου μάς παραδίδει μια αρκετά ενδιαφέρουσα ποιητική συλλογή που αξίζει να διαβαστεί. Δημοσιεύουμε στη Βαβυλωνία δύο ποιήματα από τη συλλογή της και την ευχαριστούμε για την παραχώρηση.

Ε

ο κόσμος μας δεν υπάρχει
ούτε εμείς είμαστε άνθρωποι
ψάρια είμαστε
οργώνουμε ένα κομμάτι γαλάζιο
ο ουρανός μάς ταΐζει ακρωτηριασμένα πόδια
βιάζεται να μεγαλώσει
η πολιτεία ορθοπόδησε
κοκκίνισε επαίνους
σύντομα όμως θα μας ζητήσουν
τα πόδια πίσω
και η πολιτεία θα πέσει
σαν αδούλευτη αστραπή
πάνω στα γραφούμενά μας
η ποίηση θα συρθεί
σαν φίδι που δεν του δόθηκε
η δέουσα προσοχή
και τότε θα βγάλει χέρια
και τα χέρια όταν θέλουν
χτυπάνε στην καρδιά

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΑΣ

ελεύθερη διακίνηση ιδεών. προσβλέπω σ’ αυτό. γράφω
γι’ αυτό. έχω μια ακρίδα στο στόμα. πηδάει από δόντι
σε δόντι. από σύμφωνο σε σύμφωνο. πάει πέρα δώθε.
κάνει τραμπάλα πάνω στα λόγια σας. προσβάλλει την
αλφαβήτα σας. είμαι η ένοπλη πάλη των αυτιστικών.
έχω μια ακρίδα στο στόμα. ομοφυλόφιλη. απ’ τη
μέση και πάνω. παίρνουμε δωρεάν εισιτήρια για
τις ταινίες του Αλμοδόβαρ. μας μυρίστηκαν οι μητριές
(μπάτσοι). καρφωτή. με ψάχνουν εξονυχιστικά. η
ακρίδα κρύβεται στη δεξιά κουφάλα. το προτελευταίο
δόντι. απ’ τη μάνα μου το ’χω σακάτικο. το μικρό μου
μνήμα. γιατί πάντα ένας τάφος μένει ανοιχτός. δε βρήκαν
τίποτα. έχουμε ξανακρύψει εβραίο. ο Τζων Γουέιν με
πλησιάζει. γελάει. και λέει στους σερίφηδες. όρνια

ε, όρνια, δε βλέπετε; είναι παιδί με ειδικές ανάγκες.
παρά ταύτα με απέλασε. τελευταίο γαλόνι για τη
σύνταξη.
οι ποιητές μάς ξεναγούν στην απαγορευμένη ζώνη.
εκεί που ο θεός επέτρεψε μονάχα ένας να περπατήσει.
ο παραμικρός αναστεναγμός μπορεί να σε συντρίψει.
κρατούν καλαθάκια με σερβιέτες, δημητριακά και
αγκινάρες Πρεβέζης. εγώ παριστάνω το Χριστό. (κι ας
μην ξέρω το Φ.Π.Α. μιας τέτοιας επιχειρηματικής
δραστηριότητας). θέλω να βιώσω εκείνον τον πρώτο
κομμουνισμό. τον ημίγυμνο. τον πρωτόγονο. να
καμαρώσω κρεμασμένο στον ουρανό το υπαρξιακό
προβάδισμα. εγώ! είμαι μπροστά ακόμη και στη
φάση που ο γαλανομάτης αποδίδει τα του Καίσαρα.
εγώ του σήκωσα το χέρι. απολαμβάνω το παρακράτος.
το σπίτι του Γκοντό είναι μικρό.
ω, μεταμοντέρνα χαρά
γύρνα και δες τα χθεσινά.
ο σκώληξ γυρεύει συντροφιά.
τέτοια ώρα τα νεκροτομεία είναι κλειστά.
σε κάποιον έπεσε βαρύ το ανθρώπινο κρέας.
δυο χιλιάδες χρόνια σε τραγουδάω και συ
ψηφίζεις κ.κ.ε.
άλλοι πετούν αποτσίγαρα στους δρόμους
για τα πρεζόνια.
άλλοι φτιάχνουν χιονάνθρωπο από παιδικά οστά.
κι εγώ μαζεύω Τρωαδίτισσες στη βροχή.
το ποιητικό μου ζώο είναι μικρό. χωράει στην κιβωτό σας.
κάνω λάθος; τι; δε δέχεστε ακρίδες με κουσούρι;
μα, είμαι κούκος, Κύριε.
αχ, πόσο μου λείπει ο Βαραββάς.

Αγία Αναρχία – ποιητικό μονόφυλλο

Το ποιητικό μονόφυλλο με τίτλο ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2016 και αποτελεί μια ποιητική οφειλή του συγγραφέα στην Αναρχία.

ΜΑΥΡΗ ΣΗΜΑΙΑ
Στου χρόνου τη λήθη δε λυγίσαμε δε σωπάσαμε
Παραμείναμε με τον άνεμο της πρώτης νιότης
Με τα φτερά του πετάξαμε στις πράξεις της φωτιάς
Στο τέλος του αγνώστου κλέψαμε τον ήχο του κύκλου
Και όλο χαρά τσακίσαμε τη φορά του βέλους
Σηκώσαμε ψηλά τη μαύρη σημαία
Έτσι φτάσαμε πολύ ψηλά ως τα άστρα
Δεν αφανιστήκαμε μέσα στης νύχτας την πυκνή
βλάστηση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
ΑΛΦΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ
ΜΑΥΡΟΣ ΣΠΟΡΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΑΛΕΞΑΝΤΡΟΒΙΤΣ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ
ΣΕΡΓΚΕΪ ΓΚΕΝΑΝΤΙΕΒΙΤΣ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ
ΜΑΥΡΗ ΣΗΜΑΙΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ

Η συλλογή “Αγία Αναρχία” του Χ.Π.Σοφίας κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Κουκκίδα

Διαδικτυακός τόπος: www.xpsofias.com
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του συγγραφέα: xpsofias@gmail.com

Παύλος Αβραμίδης – «Αζήτητα»

…ένα ποίημα εν είδει μικρού μανιφέστου…

Προσέχω πάντα με τι ταχύτητα πάω στα αζήτητα.
Υπάρχει μια γενική κατηγόρια.
Λες και νέα και παλιά γενιά είναι χώρια.
Φαίνεται η ποίηση είναι σταθμός του τραίνου
Ανακοίνωση σε όρια στενά κι εξυπηρετικά.
Πού θα πας, πού θα κατέβεις, πόση ώρα θα περιμένεις. Πόση ώρα περίμενες.

Ό,τι προσπάθειες και να κάνεις τους συντεχνίτες δεν τους φτάνεις.
Σ΄ευχαριστώ χρυσή μου, σ΄ευχαριστώ χρυσέ μου.
Έχουν ανταλλαγεί καμιά δεκαπενταριά Νόμπελ σε μια βάρδια διαδικτύου.
Πρέπει την κολακεία τους να την ξαρμυρίσεις για να τη φας.

Κι όλα ψεύτικα. Σαν τα πλαστικά πιάτα των εξοχικών στην Ανάφη, την Άνδρο και τη Τζια.
Ό,τι τους αρέσει, ειλικρινά λένε
Με γουρλωμένα μάτια. Με εξόφθαλμη επιταγή στον άδικο τον ξένο.

Τους αρέσουν τα αλεξίπτωτα επειδή δεν τους αρέσει να πέφτουν.
Και πώς να πέσουν όταν έχουν βάλει μέχρι τον ουρανό νεκρά ποιήματα.

Αν εγώ είχα σκαρφαλώσει βραδιάτικα στον τοίχο θα΄μουνα κλέφτης.
Αν είχα τελειώσει με άλλου ποιητή το στίχο θα΄μουνα ψεύτης και υποκριτής.
Όμως όταν πας συστημένος στη μάχη ή με μεγάλο στρατό
Δε θα ξημερώσει ποτέ ο ήλιος
Ιδίως αν τρέχει μες τη μέρα κατά μήκος σ΄αυτή τη μεσοράχη

Όταν ελλείπουν οι στιγμές απόγνωσης πάνω απ το χαρτί, τα έναντι της ιστορίας άγχη
Τι να τον κάνεις τον εχθρό
Να σου κρατάει το ζάρι;

Αλλά κανείς τους στο Poetry ή στο Paris Review εκτός των Μεγάλων
Δεν έχει δημοσιευτεί ούτε καν συνεντευξιαστεί
Ούτε σαν όνομα υπάρχει, ούτε σα νύξη μηδαμινή.
Κι είναι 50 χρονών άνθρωποι και βάλε
Μα είναι απασχολημένοι με τα blogs των φίλων τους
Και των ηθικών το μάτι βάλε βγάλε.

Σέρνουν του μέτριου και κενού τον χορό
Που *βελτιώνεται μόνο από πεποίθηση*
Όλο και δυνατότεροι με τα Ναι τους
Όπως περίπου λέει ο πεθαμένος ποιητής
Ούτε απ΄αυτό το δρόμο πας χαμένος.
Και δε λέω ότι είσαι άχρηστος.
Μόνο τυχαία καλός και πουλημένος.

Για τα ψώνια της ημέρας που έκαναν καθώς και που συνάντησαν
Και τα χιουμοριστικά ποιηματάκια των φίλων τους φυσικά
Που τάχα πρέπει να σωθούν, σαν αίγαγροι.

Άλλη ελπίδα δεν τους μένει για διάκριση.
Οι έλληνες του εξωτερικού και η ξένη αλληλογραφία.
Να πνίξουν τις πρωτότυπες ιδέες και τη θεματολογία.

Μα πώς να τους πάρει στα σοβαρά ο ξένος
Ο αναγνώστης που θα διαβάσει το βιβλίο τους Κυριακή πρωί
Μπροστά στα παγκάκια του καθεδρικού της Αμιέν
Όταν η αγαπημένη λέξη τους είναι το «τεριρέμ».

Που κανείς πια δεν ξέρει τι σημαίνει
Μόνο η Χάρις ή πως-τη-λένε Αλεξίου
(Ζώρζ Μπρασσάνς εσύ δεν έχεις τίποτα να φοβηθείς,
εσύ δόξασες το στίχο και τη μελωδία
κι έπλενες τα χέρια σου δίπλα στον καμπινέ του στόμφου)

Ή ο τριαντάχρονος ή ο εικοσάχρονος
Που όταν γράφει ποιήματα με τις εκφράσεις τις ηλικίας του
δεν του αρέσει να μένει.

Θυρόφυλλα απροσάρμοστα
Δάκρυα προ καιρού χαμένα
Ίσως για μια πάστα που έπεσε στο καναπέ
Δειλία για τα περασμένα.

Και έχοντας το κεφάλι του υπόπτου στη γκιλοτίνα ανφάς
Αντιδρούν για της ελληνικής ευρυπρέπειας τις απολιμάρες
Αχ βρε ψευτοηθικέ και ψευτοαυστηρέ ακόμα γαργάρα
Από πρόβες με την αόρατη μπέρτα του βασιλιά που΄χεις να κάνεις αφού πας.

Τελικά ο καλύτερος είναι αυτός που έχει πάει τις πιο πολλές διακοπές
Βοηθάει, δε λέω, στη σύσφιξη του ανθρώπινης ουσίας για να μη χύνεται
Σε υπονόμους νυχτερινού ονείρου που η δίκαιη μοναξιά έχει πεταχτεί.

Τάκης Άκος: Γλυκά από Εντελβάις

Νέα κυκλοφορία: Τάκης Άκος, Γλυκά από Εντελβάις, Αυτοπαραγωγή, Αθήνα 2015, σελ.42

Οι λέξεις εξηγούν τα πάντα. Αυτοί οι στίχοι -μπορεί και ποιήματα για κάποιους- είναι συμπυκνωμένες μνήμες, μελοποιημένες στο σύνολο τους.

Μ’ άρεσε πάντα η αθέατη πλευρά της σελήνης του καθενός μας.

Στην περίπτωση του παρόντος πονήματος λοξοδρόμησα: θαρρώ ότι εκτέθηκα…Δεν πειράζει. Άλλωστε έφυγε από εμένα, είναι κτήμα όλων εσάς που θα το διαβάσετε και θα το ακούσετε «ντυμένο» με τις μουσικές μου στο εγγύς μέλλον.

1968

Τη μέρα που μου έκοψαν το μουρουνόλαδο
Αρχισα να τρώω γύρη από χρυσάνθεμα
Μυρίζοντας το μωβ των αγκαθιών
Χορεύοντας γύρω από φωτιές χορό ινδιάνικο
Στο αφιονισμένο ’68.

Αεροπλανοφόρα στο λιμάνι σκιές στο φεγγάρι
Σφαγμένα περιστέρια στο Ανόι
Κόκκινη αρκούδα μαδάει ευκάλυπτο
Κάμπιες στα πεύκα δέσμες φωτός στο βράδυ
Υφαίνουν το πολύχρωμο ’68.

Ονειρα από σελυλόιντ χαράζουν σχήματα
Εύθραυστα διαγαλαξιακά
Με ανεξίτηλη μεσοαστρική σκόνη
Αμυδρό φως στη βεράντα ξεθωριάζει
Η γαλάζια νεράιδα εξαφανίζεται…

‘’Σήκω μικρέ να πας σχολείο!’’

Σημεία διάθεσης:

-Εκδόσεις των Συναδέλφων, Καλλιδρομίου 30, Αθήνα
-Βιβλιοπωλείο Πολιτεία, Ασκληπιού 1-3, Αθήνα
-Βιβλιοπωλείο Πρωτοπορία, Γραβιάς 3-5, Αθήνα